

Regeringsrätten

Värdeminskning av skog

Besvär av S. angående inkomsttaxering år 1958. — RR yttrade: Från intäkten genom avyttring av växande skog i samband med avyttring av marken, vilken intäkt ostridigt utgör 96.000 kr, är S. enligt 22 § 1 mom. tredje stycket KL berättigad till avdrag med den del därav som belöper på det för honom gällande ingående virkesförrådet. Vid taxeringar under tidigare år har S. fått åtnjuta avdrag enligt andra stycket nämnda moment med sammanlagt 9.728 kr, varvid antagits att skogens ursprungliga ingångsvärde såsom S. uppgivit utgjort 17.000 kr, att virkesförrådet vid förvärvet av fastigheten uppgått till 5.240 kubikmeter samt att efter avdragen för S. gällande virkesförråd utgjort 3.088 kubikmeter och gällande ingångsvärde 7.272 kr. S. har numera uppgivit, att virkesförrådet vid förvärvet av fastigheten kan antagas ha uppgått till 13.233 kubikmeter. Med anledning därav bör ny beräkning av det för S. gällande virkesförrådet ske. Anledning föreligger ej att beräkna detta på annat sätt än genom att minska det numera uppgivna virkesförrådet vid förvärvet av fastigheten 13.233 kubikmeter i samma proportion som det ursprungliga ingångsvärdet nedgått genom de medgivna avdragen. Det för S. gällande virkesförrådet bör därför beräknas till 5.661 kubikmeter. Härpå belöper, då virkesförrådet vid avyttringen utgjorde 11.255 kubikmeter, av den till 96.000 kr uppgående köpeskillingen för skogen ett belopp av 48.286 kr. Enär S. i berörda hänseende tillgodoräknats avdrag

med 48.576 kr lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 4/4 1967.)

Inköp av självgående skördetröskor i stället för bogserade tröskor, traktor m. m.

A. Besvär av TI angående lantbrukaren T:s inkomsttaxering år 1962. — T. tillträdde år 1949 arrendet av en jordbruksfastighet och hade då en bogserad skördetröska. År 1950 köpte T. ett stationärt tröskverk, som huvudsakligen var avsett för tröskning av klöverfrö. Vid byten av skördetröska hade T. behållit tröskverket, därför att de bogserade skördetröskorna inte var lämpliga för fröskörd, men år 1961 lämnade T. tröskverket och en bogserad skördetröska i utbyte mot en självgående, dieseldriven skördetröska. — Hos PN yrkades av TI, att avdrag skulle medges med 1.544 kr, motsvarande återanskaffningsvärdet för en bogserad skördetröska efter avdrag för det belopp T. fått avräkna för de utbytta inventarierna, och av T., att han skulle få avdrag för en mellanavgift av 30.003 kr, då den självgående tröskan ersatt inte endast den bogserade tröskan utan även det stationära tröskverket. — PN avtog T:s yrkande men biföll TI:s yrkande och medgav avdrag med endast 1.544 kr. — Hos KR vidhöll T. sitt yrkande under hänvisning till att han årligen odlat viss areal klöverfrö och att detta icke kunnat tröskas med bogserad tröska. Den självgående tröskan däremot kunde användas till all slags skörd. — KR yttrade: T. har hos KR uppgivit, att han

före anskaffningen av den dieseldrivna skördetröska i sitt jordbruk jämsides använt en bogserad skördetröska och ett stationärt tröskverk. Vid sådant förhållande får T. anses berättigad till avdrag med ett belopp av 16.544 kr, motsvarande skillnaden mellan beräknade anskaffningskostnader för en ny bogserad skördetröska och ett nytt stationärt tröskverk av samma slag som det utbytta, 34.860 kr, och vad T. erhållit vid utbytet av ifrågavarande inventarier, 18.316 kr. — Hos RR yrkade TI, att PN:s beskattningsåtgärder måtte fastställas. Det stationära tröskverket hade ej alls eller endast i ringa omfattning använts efter år 1958, då T. förvärvade en bogserad skördetröska med tank. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/4 1967.)

B. Besvär av TI angående lantbrukaren A:s inkomsttaxering år 1960. — A. bytte en traktor Johnston Harvester 744 PD, och en bogserad 6 fots skördetröska, Bolinder-Munktell MST 65, mot en självgående 9½ fots skördetröska, Massey Harris 8905. — A. yrkade avdrag för hela mellangiften 26.000 kr — TN ansåg, att 6.000 kr utgjorde nyuppsättning och medgav avdrag med 20.000 kr. — Hos PN yrkade A. avdrag med 26.000 kr under hänvisning till att återanskaffningsvärdet för de utbytta inventarierna översteg inköpspriset på den självgående skördetröska. TI invände bl. a., att den självgående skördetröska hade avsevärt större skärvidd än den bogserade. Genom bytet hade A. avsevärt utökat tröskningskapaciteten. Den ökningen hade möjliggjorts genom nyuppsättning, som uppgick till åtminstone 6.000 kr. — PN: ej ändring. — KR yttrade: Den av A. inköpta självgående skördetröska får an-

ses ha ersatt ifrågavarande traktor och bogserade skördetröska. Det har i målet icke mot A:s uppgifter visats, att återanskaffningskostnaden för traktorn och den bogserade skördetröska understigit inköpspriset på den självgående skördetröska. A. är på grund härav berättigad till yrkat avdrag för kostnaderna vid ifrågavarande byte. — Hos RR yrkade TI, att PN:s beslut skulle fastställas. Dels utgjorde den nya skördetröska en kvantitativ ökning av inventariebeståndet, och dels hade en omdisponering av dragkraft skett, genom att en traktor bytts mot motorn på den självgående tröska. Traktorn kunde användas jämväl som kraftkälla för övriga maskiner, under det att motorn i den självgående tröska endast fyllde sin funktion vid tröskning. Den omständigheten att återanskaffningskostnaden för de utbytta inventarierna måhända var högre än priset på den självgående skördetröska kunde inte medföra rätt till avdrag i detta fall. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/4 1967.)

Anm.: Angående praxis på detta område se Bylin i Skattenytt 1966 sid. 362 och 394.

Skadestånd i jordbruk

Besvär av lantbrukaren L. angående inkomsttaxering år 1961. — L. hade genom att bränna halm på sin jordbruksfastighet orsakat skador på en angränsande fruktodling, varför han fälldes till ansvar för allmänfarlig vårdslöshet. Skadorna värderades till 68.940 kr. L. yrkade avdrag för ett belopp av 15.450 kr som han utgivit under 1960 i skadestånd. — PN anförde i sitt beslut att vissa skade-

risker i och för sig torde vara förenade med halmbränning. I förevarande fall hade emellertid omständigheterna i samband med skadans uppkomst varit sådana att det av L. utgivna skadeståndet icke var att anse som normal förlust i jordbruksdriften. På grund därav kunde avdrag icke medges. — KR och RR: ej ändring. — (RR:s utslag den 9/5 1967.)

Tomtrörelse eller ej på ärvda fastigheter?

Besvär av TI angående fru M:s inkomsttaxering år 1961. — Fru M. hade ärvt flera fastigheter av sina föräldrar. Dessa hade avlidit 1950 resp. 1958. — Föräldrarna hade gjort några enstaka tomtförsäljningar och även dödsboet efter fadern hade sålt tomter i viss omfattning. Sedan fru M. efter föräldrarnas död blivit ensam ägare av fastigheterna, hade hon från en stadsäga sålt två områden 1958 resp. 1959 och två tomter 1960 samt samma år dessutom föräldrarnas bostadsfastighet. Vidare hade hon 1960 till sina barnbarn skänkt en fastighet. — PN och KR ansåg att fru M. ej bedrivit rörelse. KR förklarade i utslaget att, för det fall att en arvlätare och/eller hans dödsbo anses ha bedrivit jordstyckningsrörelse bryter enligt gällande rättspraxis ett arvskifte i allmänhet sambandet mellan denna rörelse och en av arvtagaren ev. påbörjad tomtförsäljning. Den tidigare rörelsen får vid bedömning av arvtagarens åtgöranden i regel betydelse endast såtillvida, att den i ett tveksamt läge kan utgöra ett indicium för rörelsedrift av arvtagaren. Frågan huruvida fru M. idkat jordstyckningsrörelse eller inte skall med tillämpning av angivna princip avgöras

med utgångspunkt från de åtgärder hon själv vidtagit. KR konstaterade att med hänsyn till vad som utretts om fru M:s fastighetstransaktioner samt efter övervägande av övriga omständigheter i målet hon icke fortsatt någon tidigare bedriven jordstyckningsrörelse eller genom försäljningarna eller gåvan inlett dylik rörelse.

RR lämnade TI:s besvär utan bifall och anförde: Vad i målet förekommit ger icke tillräcklig grund för att betrakta fru M:s försäljning av mark under beskattningsåret och hennes gåva till barnbarnen såsom led i en av henne bedriven tomtförsäljningsrörelse. (RR:s utslag den 17/5 1967; en ledamot av RR ansåg att fru M. fortsatt den av fadern och dödsboet efter honom bedrivna rörelsen.)

Anm.: Om en arvinge tillskiftas tillgångar som normalt ingår i ett varulager — t. ex. fabriks- och varulager — skall vinst vid hans avyttring av dylika tillgångar i princip behandlas som inkomst av rörelse. Skiftet "bryter" i och för sig inte rörelse och tillgångarna behåller sin varukaraktär även i arvingens hand. Är det fråga om fastigheter kan det vara mera tveksamt om de skall anses som "varulager" hos arvingen, även om arvlätaren bedrivit handel med fastigheter. Inte ens om det oskiftade dödsboet fortsatt den avlidnes rörelse, är det säkert att den eller de utskiftade fastigheterna avses ha karaktär av omsättningstillgångar i en av arvingen bedriven rörelse. Vid bedömningen har man ofta fäst avseende vid om arvingen själv sålt fastigheter i en sådan omfattning att rörelse måste anses föreligga. Se även Skattenytt 1967 sid. 215 (Lindberg) samt sid. 412 (Walberg).

Köpeskilling för sålt företag: inkomst av rörelse eller arvode?

Besvär av S. angående inkomst- och förmögenhetstaxering år 1960. — S., som år 1959 sålt sin rörelse, hade enligt köpekontraktet bl. a. åtagit sig att i synnerhet under första året lämna köparen råd i olika frågor angående rörelsen. Härför skulle S. under fem år få ett årligt arvode av 8.000 kr, som med början den 1/8 1959 skulle utbetalas halvårsvis i förskott med 4.000 kr till S. eller hans rättsinnehavare. I sin år 1960 avlämnade deklaration tog S. upp 4.000 kr såsom inkomst av tjänst. — PN beskattade emellertid hela arvodet, 40.000 kr, såsom inkomst av rörelse, då ersättningen med hänsyn till omständigheterna fick betraktas som en del av köpeskillingen för den överlåtna rörelsen och utgjorde för S. skattepliktig inkomst av rörelse. Hela ersättningen skulle upptagas till beskattning enligt anvisningarna till 41 § KL, oavsett att 36.000 kr kvarstod som fordran vid beskattningsårets utgång. Därjämte tillade PN beloppet 36.000 kr vid förmögenhetstaxeringen. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/4 1967.)

Försäljning av andelar i kommanditbolag i samband med tomtrörelse

I mål angående förhandsbesked yttrade RR: Av handlingarna framgår, att X. i en omfattning, som kan antagas icke ha varit ringa, köpt tomtmark och sålt tomter. Denna verksamhet måste anses innefatta av X. bedriven rörelse, även om X. såsom han uppgivit redovisat sådana köp och försäljningar hos ett av honom så gott som helägt aktiebolag. Vad i målet förekommit rörande Kommanditbolaget Y. föranleder icke till annat antagande

än att de i detta bolags namn gjorda fastighetsförvärven såvitt angår X:s andel däri och avyttring av X:s andel i bolaget bör hänföras till den av X. bedrivna rörelsen. På grund härav finner RR skäligt att med ändring av det överklagade förhandsbeskedet förklara, att den intäkt som uppkommit för X. vid försäljningen av andelar i kommanditbolaget såvitt handlingarna utvisar är att hänföra till för X. skattepliktig intäkt av rörelse. (RR:s utslag den 11/4 1967.)

Provisorisk tillbyggnad på annans fastighet: värdeminskning i rörelse

Besvär av direktören R. angående inkomsttaxering år 1957. — R., som bedrev skohandelsrörelse i en förhyrd lokal i en äldre träfastighet, hade i avvaktan på flyttning till modernare lokaler i ett planerat nybygge 1956 för 13.905 kr uppfört en mindre tillbyggnad till träfastigheten. Tillbyggnaden användes delvis som kontor och i övrigt för skoaffären. R. var skyldig att, om så behövdes för sanering i kvarteret, borttaga byggnaden tre år efter det byggnadstillstånd erhållits. — R. erhöll av RR avdrag för hela kostnaden. (RR:s utslag den 22/2 1967.)

Anm.: Det hade upplysts att hela byggnaden rivits och att R. flyttat till moderna lokaler.

Värdeminskning av byggnad med kontor m. m.

Ett skeppsstuveribolag hade vid 1959 års taxering yrkat avdrag för värdeminskning av två den 26 juli under beskattningsåret nyanskaffade byggnader, innehållande bl. a. kontor, väntrum, tvätt-

och torkrum samt reparationsverkstad, efter tre procent av anskaffningskostnaden för helt år. Bolaget erhöll av TN och PN avdrag efter två procent av anskaffningsvärdet för sex månader. — KR fann ej skäl bifalla bolagets besvär häröver, enär sådana omständigheter icke visats föreligga som med hänsyn till byggnadernas ekonomiska livslängd eller eljest motiverade högre värdeminskning-avdrag. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/5 1967.)

Inköp av andelarna i handelsbolag för förvärv av hyresrätt

Besvär av TI angående köpmannen S:s inkomsttaxering år 1958. — År 1956 köpte S. för 67.925 kr 40 öre samtliga andelar i ett handelsbolag, som drev herr-ekiperingsrörelse i en lokal intill den lokal, vari S. sedan 10 år drev barnkonfektionsrörelse. Köpeskillingen beräknades enligt avtalet sålunda: 6.611 kr för inventarier och 13.000 kr för ersättning för goodwill samt återstoden 48.314 kr för varulagret. Efter tillträdesdagen den 1/1 1957 avyttrades bolagets tillgångar. Inventarierna överfördes för bokfört värde, 751 kr, till S:s rörelse. Varulagret övertogs till största delen eller för 47.207 kr 20 öre av olika herrekiperingar i staden, medan resterande varulager överfördes till S:s rörelse för 1.107 kr 20 öre. — S. yrkade avdrag för kostnaden för förvärv av hyresrätten till handelsbolagets lokal med 18.860 kr, motsvarande skillnaden mellan vad S. betalat för andelarna i handelsbolaget och det värde andelarna visade sig äga vid bolagets upplösning, 49.065 kr 40 öre (751 + 47.207 : 20 + 1.107 : 20). — PN vägrade men KR medgav avdraget.

RR fastställde dock PN:s beslut och yttrade: Hyresrätten har utgjort tillgång hos handelsbolaget. Denna tillgång har visserligen icke varit upptagen till något värde i handelsbolagets räkenskaper men får likväl antagas ha haft åtminstone det värde S. angivit, 18.860 kr. När S., efter att ha förvärvat andelarna i handelsbolaget, upplöst bolaget och till sig överfört hyresrätten till nyssnämnda värde, har därigenom hos handelsbolaget uppkommit en vinst till motsvarande belopp, för vilken S. i egenskap av andelsägare blir skattskyldig. Vid sagda förhållande kan S. icke utan att hänsyn samtidigt tages till sålunda uppkommande skattskyldighet anses berättigad till avdrag för hyresrättens värde. (RR:s utslag den 12/4 1967.)

Anm.: Se Hellner, Bolagsbildning ur skatterättslig synvinkel sid. 329 f.

Rätt beskattningsår för advokatarvode i form av livsmedel

Besvär av TI angående eftertaxering av advokaten J. för år 1958. — J., som i avräkning på honom tillkommande arvode erhållit livsmedel av sin klient, ansågs med hänsyn till föreliggande omständigheter skattskyldig för värdet av dessa livsmedel som intäkt i advokatrörelsen för det beskattningsår då de influtit och inte (såsom KR ansett) det senare räkenskapsår, då inbetalning influtit på grund av utställd räkning. (RR:s utslag den 24/5 1967.)

Anm.: Jämför RÅ 1959 ref. 32, där konsulterande ingenjör inte ansågs skyldig att som intäkt upptaga värdet av ej fakturerade fordringar på ännu ej avslutade uppdrag.

Nedskrivning av fordran — kapitalförlust eller avdragsgill förlust i rörelsen?

Besvär av handelsidkerskan S. angående inkomsttaxering år 1960. — S., som drev livsmedels- och manufakturaffär, hade under många år levererat varor för stora belopp till en broder som också drev rörelse. Brodern hade hela tiden haft dålig ekonomi och även försatts i konkurs, varefter han på nytt börjat rörelse. Vid 1961 års ingång uppgick S:s fordran på brodern till över 65.000 kr. Härav nedskrev hon i bokslutet 25.000 kr. Räkta hade ej utgått. Affärerna med brodern hade bestått i samköp av vissa varor så att högre kvantitetsrabatt och bonus kunnat erhållas än om hon köpt ensam. TN medgav men PN och KR vägrade avdrag för nedskrivningen. — RR lämnade S:s besvär häröver utan bifall, då omständigheterna vid tillkomsten av krediterna åt brodern ej var sådana att kreditera kunde anses ingå som ett normalt led i hennes förvärvsverksamhet, varför nedskrivningen inte var avdragsgill i rörelsen. (RR:s utslag den 13/4 1967; en ledamot av RR ville medge avdrag.)

Affärsresor till USA

A. Köpmannen L., som bedrev en herrkonfektionsaffär med en omsättning av 0,7 milj. kr, deltog i en av Sveriges Textilhandlareförbund anordnad studie- och affärsresa till USA. L. framhöll att han haft nytta av resan i samband med en ombyggnad och utökning av affärslokalen och att rörelseresultatet märkbart förbättrats efter resan. L. erhöll vid 1961 års taxering yrkat avdrag med 5.500 kr av totalkostnaden 6.010 kr. (RR:s utslag den 14/3 1967.)

B. N., som var chef och aktieägare i ett trävarubolag, hade deltagit i en USA-resa som anordnats av ett samköpsföretag inom byggnadsmaterialbranschen. Enligt N. hade erfarenheterna från resan varit till stor nytta vid en utbyggnad och rationalisering av verksamheten. Av totalkostnaden 16.110 kr hade bolaget ersatt N. för 12.595 kr. TN beskattade detta belopp men medgav avdrag med 6.595 kr. — RR, där N. yrkade avdrag för hela beloppet 12.595 kr: ej ändring. (RR:s utslag den 14/3 1967.)

C. Köpmannen S., som drev tre butiker, varav två under 1960 förvärvade självbetjäningbutiker, med en omsättning av 2,4 milj. kr, hade deltagit i en av AB National Kassaregister i samarbete med Sveriges Speceri- och Lanthandlareförbund anordnad USA-resa under 22 dagar. — RR medgav S. yrkat avdrag med 5.677 kr av totalt ca 7.000 kr med hänsyn till vad som upplysts om anordningarna vid resan och om den nytta S. haft av vunna erfarenheter vid uppläggningsavdrag av de nya affärerna. (RR:s utslag den 13/4 1967.)

Studieresa

H., som anställdes hos en svensk vin- och spritagentur på villkor bl. a. att han vid tillfälle skulle på egen bekostnad men med full lön resa till England för utbildning i branschen genom att studera tillverkningen. H. gjorde därför ett besök i England och Skottland för att studera språket och whiskytillverkningen. — H. vägrades avdrag för resekostnaderna, 2.988 kr. (RR:s utslag den 13/4 1967.)

Anm.: Kostnaden ansågs tydligen utgöra en icke avdragsgill utbildningskostnad.

Av arbetsgivare genom avskrivning efterskänkt lån

Besvär av TI angående eftertaxering av H. för år 1957. — Hos PN yrkade TI att, då H. år 1946 av sin arbetsgivare fått ett subventionslån på 1.890 kr som arbetsgivaren avskrivit år 1956, H. skulle eftertaxeras för år 1957 för 1.890 kr. — PN ogillade yrkandet, enär det av utredningen framgick att arbetsgivaren, som årligen avskrivit viss del av lånet, år 1956 avskrivit 189 kr och vad H. under beskattningsåret tillgodoförts genom avskrivning på lånet var att anse som ringa. — KR: ej ändring. — RR biföll TI:s yrkande. RR framhöll bl. a. att arbetsgivaren inte i samband med den successiva avskrivningen av lånet befriat H. från skyldighet att under de i kontraktet angivna förutsättningarna återbetala belopp, motsvarande vad som avskrivits. Lånebeloppet 1.890 kr fick därför enligt RR anses ha i sin helhet efterskänt år 1956. H. hade därigenom tillförts skattepliktig intäkt av tjänst med samma belopp. (RR:s utslag den 24/5 1967.)

Anm.: Se även RÅ 1958 ref. 31. (Skattenytt 1959 sid. 19.).

Facklitteratur

Komministern W., som tjänstgjorde dels hos pastoratet och dels som kristendomslärare vid en samrealskola, erhöll vid 1962 års taxering med 152 kr yrkat avdrag för inköp av bokverket Svensk Biblisk uppslagsbok, band I. (RR:s utslag den 18/4 1967.)

Rätt beskattningsår vid utnyttjandet av en i tjänsten erhållen optionsrätt

Besvär av direktören Ö. angående inkomsttaxering år 1959. — Ö. som var

verkställande direktör i ett amerikanskt bolags svenska dotterbolag fick den 14/1 1954 optionsrätt ("long term option") till 600 aktier i det amerikanska bolaget efter denna dags kurs. På grund av valutaförhållandena kunde Ö. inte utnyttja optionsrätten förrän år 1958 och vid aktieleveransen, som skedde i två omgångar, hade kursen på aktierna stigit så att skillnaden i svenskt mynt mellan optionskursen och kursen vid leveransen uppgick till sammanlagt 103.600 kr. — TN och PN beskattade Ö. för detta belopp. — Hos KR anförde Ö. att den förmån han fått genom optionen tillförts honom redan år 1954, då densamma enligt verkställd utredning hade ett värde av 26.616 kr. — KR ej ändring. — Hos RR hävdade Ö. bl. a., att han åtagit sig att förvärva aktierna och att detta åtagande varit civilrättsligt bindande redan från år 1954. — RR, som ansåg, att Ö. förvärvat aktierna under beskattningsåret, lämnade Ö:s besvär utan bifall och yttrade härutöver bl. a.: Den förmån Ö. sålunda åtnjutit har tillkommit honom i tjänsten och Ö. är till följd härav skattskyldig för densamma. Enär förmånen utnyttjats först under beskattningsåret måste det anses, att den rätteligen skall beskattas vid förevarande taxeringar och därmed upptagas till värdet vid utnyttjandet. (RR:s utslag den 10/5 1967.)

Anm.: Jämför RÅ 1961 ref. 24, RN 1965 nr 5:4 och Englund: Rätt beskattningsår etc. sid. 58.

Frågor om skattskyldighet enligt avtal för undvikande av dubbelbeskattning

A. En fransk medborgare D. som varit lektor vid Handelshögskolan hade därvid

varit anställd av franska staten mot full lön och med skyldighet att erlægga pensionsavgifter för lönen till franska staten. Han hade varit skyldig att till franska staten inleverera det arvode han uppburit från högskolan i form av löneavdrag till motsvarande belopp. Arvodet ansågs vid sådant förhållande ha uppburits för franska statens räkning och D. förklarades därför icke vara skattskyldig för det samma vid 1959 års taxering. (RR:s utslag den 12/4 1967.)

B. En skådespelerska som 1957 anställdes vid ett svenskt filmbolag och som under beskattningsåret 1958 gift sig med en brittisk medborgare och utflyttat till Storbritannien den 1/6 1958 hade inte i deklarationen upptagit den på tiden efter nämnda dag belöpande lönen. — RR fastställde PN:s och KR:s beslut att beskatta även denna lön, enär ifrågavarande belopp, som hon uppburit på grund av engagemang som elev och skådespelerska hos bolaget, måste anses utgöra inkomst av tjänst förvärvad genom verksamhet här i riket oavsett att hon icke varit inkallad till tjänstgöring under den del av beskattningsåret, då hon ansetts vara bosatt utomlands. (RR:s utslag den 12/4 1967.)

C. R., som varit tysk statstjänsteman men suspenderats på grund av sin judiska börd, hade fått tysk statspension enligt en särskild lag den 18/3 1952 med 15.590 kr efter avdrag för tysk skatt med 2.823 kr. — Enligt RR:s utslag kunde denna statspension icke anses hänförlig till sådan ersättning som avses i KF den 29/3 1957 om skattefrihet för vissa ersättningar som utbetalas från förbundsrepubliken Tyskland. Vid sådant förhållande och med tillämpning av det mellan

Sverige och Tyskland ingångna avtalet för undvikande av dubbelbeskattning skulle enligt RR hänsyn tagas till pensionsbeloppet vid beräkning av statlig inkomstskatt (på grund av 1963 års taxering), men pensionen skulle därvid upptagas till belopp *efter* avdrag för därå i Tyskland erlagd skatt 2.823 kr. (RR:s utslag den 2/5 1967.)

Anm.: Lagstiftningen betr. avdrag för utländsk skatt vid skatteprogressionen ändrad fr. o. m den 1/1 1967, se Skattenytt 1967 sid. 71.

D. Änka efter svensk statstjänsteman som bosatt sig i Italien yrkade vid 1961 års taxering skattefrihet för änkepension som hon på grund av makens statstjänst fått efter utflyttningen. — RR fastställde PN:s och KR:s beslut att beskatta pensionen och yttrade: I 53 § 1 mom. KL och 6 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt stadgas såsom grundläggande regel att skyldighet att erlægga skatt för inkomst åligger fysisk person för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt, för härifrån uppburit, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst. Anvisningspunkt 2 till 53 § KL upptager den bestämningen, att förmånen, som härrör av ett förutvarande tjänsteförhållande (pension, vissa undantagsförmåner o. s. v.) och åtnjuts av person som icke är bosatt eller stadigvarande vistas här i riket, beskattas i Sverige om den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats härstädes. Enligt långvarig och fast rättstillämpning har den sistnämnda regeln tolkats så, att densamma har avseende icke blott på egenpension utan även på familjepension. Mot bakgrund härav och under beaktande även av ordalagen i den på italienska avfattade texten

till dubbelbeskattningsavtalet med Italien måste artikel 10 i avtalet jämte de därtill anknutna anvisningarna förstås så, att även familjepension, som utbetalas av den ena staten eller en dess statsrättsliga underavdelning, inbegripes under det angivna stadgandet. (RR:s utslag den 2/5 1967.)

Rätten att utbekomma allmänna handlingar

Besvär av L. angående utbekommande av allmän fastighetsdeklaration. — L., som i slutet av 1951 köpt två fastigheter, hade hos PN begärt att få avskrift av den allmänna fastighetsdeklaration rörande fastigheterna som säljaren avlämnat till ledning för 1952 års allmänna fastighetstaxering. L. hade nämligen anfört besvär över det taxeringsvärde som då åsatts fastigheterna. PN hade emellertid funnit sig icke kunna till prövning upptaga dessa besvär och L. avsåg att hos KR överklaga PN:s beslut. — Länsstyrelsen, till vilken L:s ansökan överlämnats, lämnade denna utan bifall. Länsstyrelsen erinrade i sitt beslut om att en-

ligt 17 § lagen om inskränkning i rätten att utbekomma allmänna handlingar (sekretesslagen) jämförd med 50 § 1 mom. och 172 § TF allmän fastighetsdeklaration icke utan samtycke från den som avgivit deklarationen fick utlämnas till annan tidigare än 20 år efter deklarationens datum. Enligt länsstyrelsen kunde vad 39 § sekretesslagen innehöll om parts rätt att i mål eller ärenden hos domstol eller annan myndighet utbekomma dom, beslut och andra handlingar icke åberopas till stöd för deklarationens utlämnande.

RR återförvisade dock målet åter till länsstyrelsen, och yttrade: Enär L. genom sitt förvärv av ifrågavarande fastigheter blev skattskyldig för dem, kan icke anses föreligga hinder jäml. 17 § lagen om inskränkning i rätten att utbekomma allmänna handlingar att till honom utlämna den till ledning för fastigheternas taxering avgivna deklarationen. (RR:s utslag den 12/4 1967.)

Anm.: Jämför RA 1954 ref. 47, där ägare av aktier i fastighetsbolag ansågs ha rätt att ta del av uppgifter som bolaget lämnat till ledning för aktiernas värdering i förmögenhetsavseende.